

УДК 81'373.2324(477)=161.2

DOI: <https://doi.org/10.31499/2415-8828.2.2022.268655>Юрій Прадід*

ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЕННЯ ПРІЗВИЩ, ПОХІДНИХ ВІД ПРІЗВИЩА ДІД (на матеріалі прізвищ, поширених в Україні)

У статті досліджено особливості творення прізвищ, похідних від прізвища Дід, поширених в Україні. Зроблено огляд наукових праць вітчизняних мовознавців про теоретичні та прикладні аспекти дослідження українських прізвищ (праці В. Горпинича, Л. Масенко, А. Поповського, Ю. Прадіда, Ю. Редька, М. Худаша, та ін.), їх лексикографічне опрацювання як загалом (В. Демченко та І. Лопушинський, А. Зосимов, Ю. Редько, та ін.), так і окремих регіонів України зокрема (Г. Аркушин, В. Горпинич, Ю. Новикова, П. Чучка, та ін.).

Побіжний огляд наукових розвідок українських учених дав підстави резюмувати, що прізвища, похідні від прізвища Дід, як, власне, й мікросистеми прізвищ «Дід» узагалі, зовсім не досліджувалася, навіть принагідно, у зв'язку з вивченням інших проблем, в українській лінгвістичній науці.

Із системи прізвищ, поширених на теренах України, виокремлено групу прізвищ, похідних від прізвища Дід, яка налічує 173 прізвища. Встановлено, що 33 із 46 прізвищ стали основою для творення 127 нових прізвищ, а від 13 прізвищ, похідних від прізвища Дід, нові прізвища не утворювалися.

Найпоширенішим прізвищем досліджуваної мікрогрупи є прізвище Діденко (19 123 носіїв), а найбільше похідних прізвищ утворено від прізвища Дідух (20 прізвищ).

Аналіз фактичного матеріалу дав підстави стверджувати, що основним способом творення прізвищ, похідних від прізвища Дід, є суфіксальний: Дідух – Діду(х/ш)-ицьк-ий, Дідин – Дідин-ець, Діденко – Діден(к/ч)-енк-о та ін. (усього 83 прізвища). В одному випадку використано більш складну формулу – від прізвища Дід суфіксальним способом утворено прізвище Дід-енк-о, від якого також суфіксальним способом утворено прізвище Діденк-ул, а від нього суфіксальним способом – ще прізвище Діденкул-ов.

Зазначається, що найчастіше для творення нових прізвищ використовуються суфікси -ов (14 випадків), -енк- (11 випадків), -чук(-шук) (7 випадків). 44 жіночих прізвища утворено флексійним способом від основ чоловічих прізвищ: Дідушин – Дідушин-а, Дідківськ-ий – Дідківськ-а, Діденков – Діденков-а, та ін.

У статті наголошено на тому, що потребують також окремих досліджень прізвища, похідні від прізвища Дед, подвійні прізвища, одним із компонентів яких є прізвища Дід і Дед, та прізвища, похідні від них, рідкісні та непохідні прізвища, основою творення яких послуговували прізвища Дід і Дед, та деякі інші.

Ключові слова: прізвища, похідні від прізвища Дід, мікрогрупа прізвищ «Дід», способи творення, морфемний суфікс, словотворчий суфікс, територія поширення.

Pradid Yuriy. Features of creating surnames, derived from the surname of *Did* (based on surnames common in Ukraine).

The article examines the peculiarities of the creation of surnames derived from the surname **Did**, common in Ukraine. An overview of the scientific works of domestic linguists on the theoretical and applied aspects of the study of Ukrainian surnames was made (the works of V. Horpynych, L. Masenko, A. Popovsky, Yu. Pradid, Yu. Redko, M. Khudash, etc.), their lexicographic processing as a whole in general (V. Demchenko and I. Lopushynskiy, A. Zosimov, Yu. Redko, etc.), as well as individual regions of Ukraine, in particular (H. Arkushyn, V. Horpynych, Yu. Novikova, P. Chuchka, etc.).

A cursory review of the scientific research of Ukrainian scientists gave grounds to summarize that surnames derived from the surname **Did**, as well as microsystems of surnames «Grandfather» in general, were not studied at all, even casually, in connection with the study of other problems, in Ukrainian linguistic science.

From the system of surnames common on the territory of Ukraine, a group of surnames derived from the surname **Did**, which includes 173 surnames, was singled out. It was established that 33 out of

* Юрій Прадід, доктор філологічних наук, професор (Сімферополь, Україна); e-mail: pradid1@rambler.ru.

46 surnames became the basis for the creation of 127 new surnames, and no new surnames were formed from 13 surnames derived from the surname **Did**.

The most common surname of the studied microgroup is the surname Didenko (19,123 speakers), and the most derived surnames are formed from the surname **Didukh** (20 surnames).

The analysis of the actual material gave reasons to claim that the main method of creating surnames derived from the surname **Did** is the suffixation: **Didukh** – **Didu(h/sh)-itsk-y**, **Didyn** – **Didyn-ets**, **Didenko** – **Diden(k/h)-enk -o** and others (a total of 83 surnames). In one case, a more complex formula was used – the surname **Did-enk-o** was formed from the last name **Did** by a suffix method, from which the last name **Didenk-ul** was also formed by a suffix method, and the last name **Didenkul-ov** was formed from it by a suffix method.

It is noted that the suffixes **-ov** (14 cases), **-enk-** (11 cases), **-chuk(-chuk)** (7 cases) are most often used to create new surnames. 44 female surnames are formed in an inflectional way from the bases of male surnames: **Didushyn** – **Didushyn-a**, **Didkivsk-y** – **Didkivsk-a**, **Didenkov** – **Didenkov-a**, etc.

The article emphasizes the fact that surnames derived from the surname **Dyed**, double surnames, one of the components of which are the surnames **Did** and **Dyed** and surnames derived from them, rare and non-derivative surnames, the basis of which served as the basis of the surnames **Did** and **Dyed**, also require separate research, and some others.

Keywords: surnames derived from the surname **Did**, the microgroup of surnames «Grandfather», ways of creation, morpheme suffix, word-forming suffix, territory of distribution.

Постановка проблеми. Побіжний огляд наукових праць дає підстави стверджувати, що мікрогрупа прізвищ, похідних від прізвища «Дід», як, власне, і мікросистема прізвищ «Дід» узагалі, не досліджувалися в українському мовознавстві. Як свідчить фактичний матеріал, дібраний зі словників українських прізвищ, матеріалів сайту «Рідні», на якому зафіксовано 876 тис. прізвищ мешканців України¹, ця мікрогрупа не є чисельною і налічує всього 173 прізвища, але є різноманітною за морфологічною будовою.

Треба зазначити, що українські мовознавці зробили вагомий внесок в опрацювання теоретичних і практичних проблем вивчення прізвищ, поширених на теренах України. Достатньо згадати монографії Ю. Редька, В. Горпинича та І. Корнієнко, у яких описані загальні проблеми дослідження прізвищ [Редько 1966; Горпинич і Корнієнко 2012], монографію А. Поповського, присвячену вивченню окремих мікросистем українських прізвищ [Поповський 2020]. Заслужують на увагу ґрунтовні статті І. Варченка, В. Горпинича, у яких автори аналізують основні принципи дослідження сучасних українських прізвищ [Варченко 1968; Горпинич 2009], Ю. Прадіда – про патронімічні прізвища, утворені від українських варіантів християнських імен [Прадід 2021], про типологію прізвищ мешканців с. Либохори Стрийського району на Львівщині [Прадід 2022], та ін.

Помітним є доробок українських учених у галузі лексикографічного опрацювання українських прізвищ загалом (В. Демченко та І. Лопушинський, А. Зосимов, Ю. Редько, та ін.) й окремих регіонів України зокрема (Г. Аркушин, В. Горпинич, Ю. Новикова, та ін.).

Цінним довідковим виданням вкрай необхідним науковцям, аспірантам, студентам, усім, хто цікавиться проблемами ономастики взагалі й антропоніміки зокрема, є бібліографічний покажчик з української ономастики [Вербич, Сфименко і Железняк (уклад.) 2013].

Мета пропонованої статті – дослідити місце мікрогрупи прізвищ, похідних від прізвища «Дід», у мікросистемі прізвищ «Дід», описати способи їх творення, вирізати афікси, за допомогою яких утворилися прізвища цієї мікрогрупи.

¹ <https://ridni.org/>. На сайті «Рідні» зафіксовані прізвища мешканців України станом на 2011–2013 рр. У статті наводимо кількісні дані згідно з цим сайтом.

Досягнення цієї мети передбачає розв'язання таких завдань: 1) виокремити мікрогрупу прізвищ, похідних від прізвища «Дід», із мікросистеми прізвищ «Дід»; 2) проаналізувати особливості творення прізвищ від прізвища *Дід*.

Методи і методика дослідження. Як основний у статті використано описовий метод і його основні прийоми: інвентаризація та систематизація мовного матеріалу в синхронії. Теоретико-методологічним підґрунтям розвідки слугували праці українських мовознавців, у яких досліджено прізвища мешканців України.

Виклад основного матеріалу дослідження. «Словник української мови» подає таке тлумачення слова *дід*: *ДІД*, а, чол. Батьків або материн батько². Апелятив *дід* послугував основою для творення прізвищ, поширених на теренах України, що утворюють мікросистему «Дід», складовою частиною якої є прізвище *Дід*, утворене безафіксальним способом від апелятива *дід*, та похідні від нього прізвища.

Носіями прізвища *Дід* в Україні є всього 8 осіб, і всі вони мешкають на Дніпропетровщині. За поширенням це прізвище займає 235 877 місце в загальному списку мешканців України.

Від прізвища *Дід* утворено ще 33 прізвища, які стали основою для творення нових прізвищ і про які йтиметься нижче.

Дідух (4 588 носіїв, 817 місце)

Найбільше прізвищ – двадцять – утворено від прізвища *Дідух*.

Шість прізвищ від прізвища *Дідух* утворено за допомогою таких словотворчих суфіксів³:

– *-ин*: *Діду(х/ш)-ин*, носіями якого в Україні є 41 особа, з них 40 осіб мешкає на Тернопільщині, 1 – на Кіровоградщині. За поширенням це прізвище займає 87 866 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ов*: *Дідух-ов*⁴, носіями якого в Україні є 14 осіб, із них 6 осіб мешкає на Миколаївщині, 3 – на Кіровоградщині, по 2 – на Київщині та в м. Херсоні, 1 – у м. Лозова на Харківщині. За поширенням це прізвище займає 173 404 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ицьк-*: *Діду(х/ш)-ицьк-ий*, носіями якого в Україні є 8 осіб, із них 6 осіб мешкає на Івано-Франківщині, 2 – на Тернопільщині. За поширенням це прізвище займає 235 882 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ін*: *Дідух-ін*⁵, носіями якого в Україні є 2 особи, які мешкають у

² <http://sum.in.ua/s/did>.

³ Слід розрізняти суфікс як морфему і словотворчий суфікс. Морфемний суфікс – це мінімальна значуща частина слова, словотворчий суфікс – значуща частина слова, яка служить для творення нових слів. Словотворчий суфікс в одному випадку може дорівнювати морфемному суфіксу, в іншому – поєднувати дві і більше мінімальні значущі частини слова: *Дід-ик*, *Дід-ух* і под. та *Дідуш-инськ-а* (*Дідуш-инськ-а*), *Дідк-івськ-ий* (*Дідк-івськ-ий*) і под. (про морфемний і словотворчий суфікси див. дет.: [Український словотвір: Словник-довідник]).

⁴ Прізвище *Дідухов* утворено від українського прізвища *Дідух* за допомогою словотворчого суфікса *-ов*, який властивий російській мові і який не характерний для української мови. В українській мові відповідником російського суфікса *-ов* виступає суфікс *-ів*. Правда, з приводу походження прізвищ на *-ов*, *-ев(-ев)* є й інша думка. «Прізвища на *-ов* (Михайлов, Петров, Романов) та *-ев (-ев)* (Андреев) – це ті самі присвійні прикметники, що й Михайлів, Петрів, Романів, Андріїв, але в них збереглося етимологічне *-о-*, *-е-* також у формі називного відмінка. Зона поширення цих форм – уся українська територія, що входила до складу Російської імперії, а також Закарпаття. Причинами збереження *-о-*, *-е-* треба вважати, по-перше, традиційне вживання саме такої форми прізвищ з давніх-давен, по-друге, те, що метрики та особові документи виписували російською мовою. Тому немає підстав вважати прізвища на *-ов*, *-ев* виключно російськими. Це спільний тип прізвищ, поширений і серед інших слов'ян, наприклад болгар та македонців [Українські прізвища].

⁵ Прізвище *Дідухин* утворено від українського прізвища *Дідух* за допомогою російського словотворчого суфікса *-ин*, відповідником якого в українській мові є суфікс *-ин*. Безсумнівно, прізвища типу *Дідухин* з'явилися в Україні під впливом російської мови.

м. Сімферополі. За поширенням це прізвище займає 486 047 місце в загальному списку мешканців України;

– *-инськ-*: *Діду(х/ш)-инськ-ий*, носіями якого в Україні є 2 особи, які мешкають у м. Одесі. За поширенням це прізвище займає 486 050 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ецьк-*: *Діду(х/ш)-ецьк-ий*, носіями якого в Україні є 2 особи, які мешкають на Івано-Франківщині. За поширенням це прізвище займає 486 049 місце в загальному списку мешканців України.

Від основ чоловічих прізвищ *Діду(х/ш)ин*, *Дідухов*, *Діду(х/ш)ицьк-ий*, *Дідухін*, *Діду(х/ш)инськ-ий*, *Діду(х/ш)ецьк-ий* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіночі прізвища:

– *Дідушин-а*⁶, носіями якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Тернополі. За поширенням це прізвище займає 780 233 місце в загальному списку мешканців України;

– *Дідухов-а*⁷, носіями якого в Україні є 19 осіб, із них 9 осіб мешкає на Миколаївщині, 3 – на Київщині, по 2 – на Кіровоградщині, Харківщині та в м. Херсоні, 1 – на Одещині. За поширенням це прізвище займає 146 922 місце в загальному списку мешканців України;

– *Дідушицьк-а*, носіями якого в Україні є 11 осіб, із них 7 осіб мешкає на Івано-Франківщині, 4 – на Тернопільщині. За поширенням це прізвище займає 200 374 місце в загальному списку мешканців України;

– *Дідухін-а*⁸, носіями якого в Україні є 6 осіб, які мешкають у м. Сімферополі. За поширенням це прізвище займає 293 230 місце в загальному списку мешканців України;

– *Дідушинськ-а*, носіями якого в Україні є 5 осіб, із них 4 особи мешкають у м. Одесі, 1 – на Дніпропетровщині. За поширенням це прізвище займає 304 216 місце в загальному списку мешканців України;

– *Дідушецьк-а*, носіями якого в Україні є 2 особи, які мешкають у м. Івано-Франківську. За поширенням це прізвище займає 486 048 місце в загальному списку мешканців України.

Флексійним способом утворено й прізвище *Діду(х/ш)евськ-а*⁹, носієм якого в Україні є 1 особа, яка мешкає на Тернопільщині. За поширенням це прізвище займає 780 232 місце в загальному списку мешканців України.

Від прізвища *Дідух* утворено ще сім прізвищ за допомогою таких словотворчих суфіксів:

– *-к-*: *Діду(х/ш)-к-о*, носіями якого в Україні є 414 осіб, із них 270 осіб мешкає на Івано-Франківщині, 55 – на Київщині, 43 – у м. Києві, 46 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 11 922 місце в загальному списку мешканців України;

⁶ Як стверджує В. Горпинич, «жіночі відповідники до чоловічих прізвищ прикметникової форми є окремими прізвищевими лексемами, а не словоформами» [Горпинич 2009, с. 22]. Це зауваження повною мірою стосується і прізвища *Дідушин-а*, утвореного від чоловічого прізвища *Дідушин*. Правда, жіночі прізвища на *-ин* в українській мові на відміну від російської мають таку ж саму форму, як і чоловічі.

⁷ Жіноче прізвище *Дідухов-а* утворено флексійним способом від чоловічого прізвища *Дідухов*, яке, своєю чергою, утворене від українського прізвища *Дідух* за допомогою словотворчого суфікса *-ов*, який властивий російській мові і який не характерний для української мови.

⁸ Жіноче прізвище *Дідухін-а* утворено від чоловічого прізвища *Дідухін*, яке, своєю чергою, утворене від українського прізвища *Дідух* за допомогою російського словотворчого суфікса *-ин-*, відповідником якого в українській мові є суфікс *-ин*.

⁹ Жіноче прізвище завжди утворюється флексійним способом від основи чоловічого прізвища. Не є винятком і прізвище *Дідушевськ-а*, утворене від прізвища *Дідушевськ-ий*, яке не фіксується серед мешканців України.

– *-ок-*: *Діду(х/ш)-ок*, носіями якого в Україні є 242 особи, з них 40 осіб мешкає на Вінниччині, 39 – на Рівненщині, 36 – на Тернопільщині, 18 – на Львівщині, 14 – на Кіровоградщині, 13 – на Хмельниччині, 9 – у м. Донецьку, по 8 – на Волині, Дніпропетровщині та в м. Києві, по 7 – на Миколаївщині та Черкащині, 4 – на Херсонщині, 31 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 20 028 місце в загальному списку мешканців України;

– *-енк-*: *Діду(х/ш)-енк-о*, носіями якого в Україні є 72 особи, з них 15 осіб мешкає на Донеччині, 13 – на Черкащині, 8 – на Запоріжжі, 7 – на Харківщині, по 5 – на Луганщині та в Криму, по 4 – в мм. Києві та Рівному, 3 – на Вінниччині, по 2 – на Київщині, Полтавщині та Херсонщині, по 1 – у мм. Дніпрі та Кропивницькому. За поширенням це прізвище займає 58 255 місце в загальному списку мешканців України;

– *-евич*: *Діду(х/ш)-евич*, носіями якого в Україні є 15 осіб, із них 10 осіб мешкає на Тернопільщині, 5 – на Миколаївщині. За поширенням це прізвище займає 170 841 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ович*: *Діду(х/ш)-ович*, носіями якого в Україні є 13 осіб, із них 7 осіб мешкає на Донеччині, 6 – на Чернігівщині. За поширенням це прізвище займає 183 694 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ук-*: *Діду(х/ш)-ук*, носіями якого в Україні є 5 осіб, із них 3 особи мешкає на Волині, 2 – на Тернопільщині. За поширенням це прізвище займає 304 915 місце в загальному списку мешканців України;

– *-н-*: *Дідух-н-о*, носіями якого в Україні є 4 особи, з них 3 особи мешкають у м. Києві, 1 – на Донеччині, 2 – на Тернопільщині. За поширенням це прізвище займає 364 129 місце в загальному списку мешканців України.

Дідко (29 носіїв, 110 838 місце)

Від прізвища *Дідко* утворено десять прізвищ.

Від прізвища *Дідко* утворено три прізвища за допомогою словотворчих суфіксів:

– *-івськ-*: *Дідк-івськ-ий*, носіями якого в Україні є 1 054 осіб, із них 392 особи мешкають на Житомирщині, 156 – на Київщині, 115 – у м. Києві, 391 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 4 686 місце в загальному списку мешканців України;

– *-овськ-*: *Дідк-овськ-ий*¹⁰, носіями якого в Україні є 683 особи, з них 157 осіб мешкає в м. Києві, 70 – на Житомирщині, 61 – на Київщині, 45 – на Донеччині, 36 – на Дніпропетровщині, 22 – на Одещині, 20 – у Криму, 19 – на Луганщині, 18 – на Харківщині, по 16 – на Миколаївщині та Черкащині, 15 – на Чернігівщині, 14 – на Рівненщині, 13 – на Херсонщині, 12 – на Кіровоградщині, 149 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 7 276 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ов*: *Дідк-ов*, носіями якого в Україні є 55 осіб, із них 10 осіб мешкає на Донеччині, 8 – на Харківщині, 5 – у м. Києві, по 4 – у м. Дніпрі та в Криму, по 3 – на Вінниччині, та Хмельниччині, 15 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 71 402 місце в загальному списку мешканців України.

Від основ чоловічих прізвищ *Дідківськ-ий*, *Дідковськ-ий*, *Дідков* флексійним способом відповідно утворено й жіночі прізвища:

– *Дідківськ-а*, носіями якого в Україні є 1 308 осіб, із них 351 особа мешкає

¹⁰ Суфікс *-овськ-* характерний більше для російської мови. В українській мові його відповідником є суфікс *-івськ-*.

на Житомирщині, 166 – на Київщині, 151 – у м. Києві, по 30 – на Вінниччині та Черкащині, 580 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 3 706 місце в загальному списку мешканців України;

– *Дідковськ-а*, носіями якого в Україні є 907 осіб, із них 204 особи мешкають у м. Києві, 90 – на Житомирщині, 84 – на Київщині, 50 – на Донеччині, 45 – на Дніпропетровщині, 35 – на Черкащині, 31 – на Херсонщині, 30 – на Харківщині, 25 – Криму, по 24 – на Луганщині та Одещині, по 21 – на Кіровоградщині та Миколаївщині, по 16 – Вінниччині та Чернігівщині, 15 – Рівненщині, 176 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 5 449 місце в загальному списку мешканців України;

– *Дідков-а*, носіями якого в Україні є 59 осіб, із них 9 осіб мешкає в м. Києві, 7 – на Київщині, по 6 – на Донеччині та Харківщині, 4 – у м. Дніпрі, по 3 – на Запоріжжі, Луганщині та Хмельниччині, 18 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 67 509 місце в загальному списку мешканців України.

Ще чотири прізвища від прізвища *Дідко* утворено за допомогою таких словотворчих суфіксів:

– *-евич*: *Дідк-евич*, носіями якого в Україні є 7 осіб, із них по 3 особи мешкають на Вінниччині та Луганщині, 1 – у м. Києві. За поширенням це прізвище займає 262 343 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ун*: *Дідк-ун*, носіями якого є 3 особи, які мешкають у м. Кривому Розі. За поширенням це прізвище займає 444 531 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ович*: *Дідк-ович*, носієм якого є 1 особа, яка мешкає в м. Києві. За поширенням це прізвище займає 780 194 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ук*: *Дід(к/ч)-чук*, носієм якого є 1 особа, що мешкає в м. Нетішині на Хмельниччині. За поширенням це прізвище займає 780 241 місце в загальному списку мешканців України.

Дідур (1 503 носії, 3 169 місце)

Від прізвища *Дідур* утворено дев'ять прізвищ.

Від прізвища *Дідур* по одному прізвищу утворено за допомогою словотворчих суфіксів:

– *-ін*: *Дідур-ін*, носіями якого в Україні є 5 осіб, які мешкають на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 304 219 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ов*: *Дідур-ов*, носіями якого в Україні є 6 осіб, які мешкають на Миколаївщині. За поширенням це прізвище займає 293 229 місце в загальному списку мешканців України.

Від основ чоловічих прізвищ *Дідур*, *Дідур-ін*, *Дідур-ов* флексійним способом утворено жіночі прізвища:

– *Дідур-а*, носіями якого в Україні є 129 осіб, із них 37 мешкають на Черкащині, 33 – на Закарпатті, 18 – на Тернопільщині, 14 – на Сумщині, 11 – у м. Донецьку, по 3 – на Одещині та Херсонщині, у м. Києві, по 2 – на Львівщині, Київщині та Харківщині, 1 – на Хмельниччині. За поширенням це прізвище займає 35 700 місце в загальному списку мешканців України;

– *Дідурін-а*, носіями якого в Україні є 6 осіб, із них 5 осіб мешкають на Донеччині, 1 – на Потавщині. За поширенням це прізвище займає 293 227 місце в загальному списку мешканців України;

– *Дідуров-а*, носіями якого в Україні є 5 осіб, які мешкають на Миколаївщині. За поширенням це прізвище займає 304 913 місце в загальному списку мешканців України;

Ще чотири прізвища від прізвища *Дідур* утворено за допомогою таких словотворчих суфіксів:

– *-ук*: *Дідур-ук*, носіями якого в Україні є 174 особи, з них 85 осіб мешкає на Одещині, 27 – на Черкащині, 17 – на Хмельниччині, 9 – на Чернігівщині, 8 – на Вінниччині, 7 – у м. Києві, 5 – у м. Дніпрі, по 4 – у мм. Тернополі, Мукачевому на Закарпатті, Южноукраїнську на Миколаївщині, по 3 – у мм. Запоріжжі та Львові, по 1 – на Кіровоградщині, м. Сумах і Криму. За поширенням це прізвище займає 27 400 місце в загальному списку мешканців України;

– *-енк-*: *Дідур-енк-о*, носіями якого в Україні є 82 особи, з них 39 осіб мешкають на Одещині, 38 – на Миколаївщині, 4 – на Вінниччині, 1 – на Кіровоградщині. За поширенням це прізвище займає 52 208 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ік*: *Дідур-ік*¹¹, носіями якого в Україні є 7 осіб, із них 4 особи мешкає в м. Кривому Розі на Дніпропетровщині, по 1 – у мм. Запоріжжі, Луганську та в Криму. За поширенням це прізвище займає 262 350 місце в загальному списку мешканців України;

– *-к-*: *Дідур-к-о*, носіями якого в Україні є 6 осіб, із них 4 особи мешкає на Донеччині, по 1 – у мм. Одесі та Хмельницькому. За поширенням це прізвище займає 293 228 місце в загальному списку мешканців України.

Дідін (10 носіїв, 215 672 місце)

Від прізвища *Дідін* утворено дев'ять прізвищ.

Від прізвища *Дідін* за допомогою словотворчого суфікса *-ов* утворено два прізвища:

– *Дідін-ов*, носіями якого в Україні є 6 осіб, із них 5 осіб мешкає на Запоріжжі, 1 – Кіровоградщині. За поширенням це прізвище займає 293 219 місце в загальному списку мешканців України;

– *Дідін(ь)-ов*, носіями якого в Україні є 5 осіб, із них 3 особи мешкають у м. Харкові, 2 – на Луганщині. За поширенням це прізвище займає 304 908 місце в загальному списку мешканців України.

Від основ чоловічих прізвищ *Дідінов* і *Дідіньов* утворено відповідно жіночі прізвища:

– *Дідінов-а*, носіями якого в Україні є 12 осіб, із них 11 осіб мешкають на Запоріжжі, 1 – у м. Кропивницькому. За поширенням це прізвище займає 196 276 місце в загальному списку мешканців України;

– *Дідін(ь)ов-а*, носіями якого в Україні є 11 осіб, із них 7 осіб мешкає на Харківщині, 4 – на Луганщині. За поширенням це прізвище займає 200 373 місце в загальному списку мешканців України.

Два прізвища від прізвища *Дідін* утворено за допомогою словотворчих суфіксів:

– *-ськ-*: *Дідін-ськ-ий*, носіями якого в Україні є 4 особи, з них 3 особи мешкають у м. Дніпрі, 1 – у м. Євпаторії. За поширенням це прізвище займає 364 123 місце в загальному списку мешканців України;

¹¹ Прізвище *Дідурік* утворене від українського прізвища *Дідур* за допомогою російського словотворчого суфікса *-ік*, відповідником якого в українській мові є суфікс *-ук*. Безсумнівно, прізвища типу *Дідурік* з'явилися в Україні під впливом російської мови.

– *ев*: *Дідін-ев*¹², носіями якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Харкові. За поширенням це прізвище займає 780 176 місце в загальному списку мешканців України.

Від основ чоловічих прізвищ *Дідінськ-ий* і *Дідінев* флексійним способом утворено прізвища:

– *Дідінськ-а*, носіями якого в Україні є 4 особи, з них 3 особи мешкають у м. Харкові, 1 – у м. Києві. За поширенням це прізвище займає 364 122 місце в загальному списку мешканців України;

– *Дідінев-а*, носіями якого в Україні є також 1 особа, яка мешкає в м. Харкові. За поширенням це прізвище займає 780 177 місце в загальному списку мешканців України.

Ще одне прізвище від прізвища *Дідін* утворено за допомогою словотворчого суфікса *-чук*: *Дідін-чук*, носіями якого в Україні є 9 осіб, які мешкають на Одещині. За поширенням це прізвище займає 234 948 місце в загальному списку мешканців України.

Дідич (1 007 носії, 4 916 місце)

Від прізвища *Дідич* утворено сім прізвищ.

Від прізвища *Дідич* утворено два прізвища за допомогою словотворчих суфіксів:

– *-ин*: *Дідич-ин*, носіями якого в Україні є 17 осіб, із них 14 осіб мешкають на Закарпатті, 2 – на Івано-Франківщині, 1 – на Дніпропетровщині. За поширенням це прізвище займає 155 344 місце в загальному списку мешканців України;

– *-кин*: *Дідич-кин*, носіями якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Селидові на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 780 162 місце в загальному списку мешканців України.

Від основ чоловічих прізвищ *Дідичин* і *Дідичкин* утворено флексійним способом відповідно прізвища:

– *Дідичин-а*¹³, носіями якого в Україні є 3 особи, з них 2 особи мешкають на Дніпропетровщині, 1 – у м. Харкові. За поширенням це прізвище займає 444 527 місце в загальному списку мешканців України;

– *Дідичкин-а*¹⁴, носіями якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Селидові на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 780 163 місце в загальному списку мешканців України.

Ще три прізвища від прізвища *Дідич* утворено за допомогою словотворчих суфіксів:

– *-енк-*: *Дідич-енк-о*, носіями якого в Україні є 359 осіб, із них 67 осіб мешкають на Вінниччині, 65 – на Київщині, 50 – на Чернігівщині, 43 – у м. Києві, 21 – на Донеччині, 16 – на Луганщині, 14 – на Одещині, 9 – на Дніпропетровщині, 7 – на Житомирщині, по 5 – на Хмельниччині та в Криму, 57 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 13 740 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ук*: *Дідич-ук*, носіями якого в Україні є 210 осіб, із них 81 особа мешкає на Житомирщині, 42 – на Одещині, 11 – у м. Києві, по 10 – на Запоріжжі та Херсонщині, 56 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає

¹² В українській мові відсутня форма прізвища *Дідін-ев*. Безсумнівно, прізвища типу *Дідінев* з'явилися в українській мові під впливом російських прізвищ із суфіксом *-ев*: *Дидин-ев*.

¹³ Жіноче прізвище, як і чоловіче, в українській мові має однакову форму – *Дідичин*. Форма *Дідичина* утворена за аналогією до російського варіанта: *Сенькин – Сенькина*.

¹⁴ Жіноче прізвище, як і чоловіче, в українській мові має однакову форму – *Дідичкин*. Форма *Дідичкина* утворена за аналогією до російського варіанта: *Деточкин – Деточкина*.

22 968 місце в загальному списку мешканців України;

– *ков*: *Дідич-ков*¹⁵, носієм якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Одесі. За поширенням це прізвище займає 780 164 місце в загальному списку мешканців України.

Дідора (380 носіїв, 12 943 місце)

Від прізвища *Дідора* утворено сім прізвищ.

Від основи прізвища *Дідора* за допомогою словотворчого суфікса *-ов* утворено чоловіче прізвище *Дідор-ов*, носіями якого в Україні є 4 особи, з них 2 особи мешкають на Миколаївщині, а ще 2 – на Одещині. За поширенням це прізвище займає 364 126 місце в загальному списку мешканців України.

Від основи чоловічого прізвища *Дідоров* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Дідоров-а*, носіями якого в Україні є 14 осіб, із них 7 осіб мешкає на Миколаївщині, 6 – на Одещині, 1 – на Херсонщині. За поширенням це прізвище займає 173 403 місце в загальному списку мешканців України.

Окрім того, від основи прізвища *Дідора* утворено ще п'ять прізвищ за допомогою словотворчих суфіксів:

– *-енк-*: *Дідор-енк-о*, носіями якого в Україні є 431 особа, з них 70 осіб мешкає на Харківщині, 69 – на Сумщині, 46 – на Вінниччині, 32 – на Луганщині, 26 – на Донеччині, 17 – на Кіровоградщині, по 16 – на Херсонщині та в Криму, по 15 – на Полтавщині та в м. Києві, 11 – на Дніпропетровщині, 98 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 11 443 місце в загальному списку мешканців України;

– *-чук*: *Дідор-чук*, носіями якого в Україні є 89 осіб, із них 66 осіб мешкає на Одещині, 5 – на Кіровоградщині, 4 – у м. Києві, по 3 – на Львівщині та в Криму, по 2 – на Донеччині, в мм. Харкові та Южноукраїнську на Миколаївщині, по 1 – на Полтавщині та в м. Дніпрі. За поширенням це прізвище займає 48 753 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ак*: *Дідор-ак*, носіями якого в Україні є 74 особи, з них 44 особи мешкають на Івано-Франківщині, 6 – на Чернігівщині, 5 – на Вінниччині, 4 – на Херсонщині, 3 – у м. Кам'янському на Дніпропетровщині, по 2 – у м. Одесі та в Криму, 8 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 56 581 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ук*: *Дідор-ук*, носіями якого в Україні є 27 осіб, із них 5 осіб мешкає на Львівщині, по 4 – на Харківщині та Хмельниччині, у мм. Одесі та Макіївці на Донеччині, 3 – у м. Севастополі, по 1 – на Дніпропетровщині, Черкащині та в Бориспіль на Київщині. За поширенням це прізвище займає 118 212 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ик*: *Дідор-ик*, носіями якого в Україні є 10 осіб, із них 4 особи мешкають на Івано-Франківщині, по 3 – на Кіровоградщині та Тернопільщині. За поширенням це прізвище займає 215 674 місце в загальному списку мешканців України.

Діденко (19 123 носіїв, 110 місце)

Від прізвища *Діденко* утворено сім прізвищ.

Від основи прізвища *Діденк-о* утворено два прізвища за допомогою словотворчих суфіксів:

– *-ов*: *Діденк-ов*, носіями якого в Україні є 20 осіб, із них 8 осіб мешкає на

¹⁵ Прізвище *Дідичков* утворене від українського прізвища *Дідич* за допомогою російського словотворчого суфікса *-ков*, відповідником якого в українській мові є суфікс *-ків*. Безсумнівно, прізвища типу *Дідичков* з'явилися в Україні під впливом російської мови.

Дніпропетровщині, 4 – на Харківщині, по 2 – на Донеччині, Полтавщині та в м. Києві, по 1 – у мм. Миколаєві та Херсоні. За поширенням це прізвище займає 140 330 місце в загальному списку мешканців України;

– ул: *Діденк-ул*, носіями якого в Україні є 130 особа, з них 107 осіб мешкає на Одещині, 4 – на Миколаївщині, 19 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 35 381 місце в загальному списку мешканців України.

Від чоловічого прізвища *Діденков* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Діденков-а*, носіями якого в Україні є 25 осіб, із них 8 осіб мешкає на Дніпропетровщині, 6 – на Донеччині, 3 – на Харківщині, по 2 – у мм. Києві та Херсоні, по 1 – на Кіровоградщині, Полтавщині, у м. Миколаєві та в Криму. За поширенням це прізвище займає 123 900 місце в загальному списку мешканців України.

Від прізвища *Діденкул* за допомогою словотворчого суфікса *-ов* утворено прізвище *Діденкул-ов*, носіями якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Одесі. За поширенням це прізвище займає 780 142 місце в загальному списку мешканців України.

Від чоловічого прізвища *Діденкулов* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Діденкулов-а*, носіями якого в Україні є 5 осіб, які мешкають у м. Одесі. За поширенням це прізвище займає 304 902 місце в загальному списку мешканців України.

Окрім того, від основи прізвища *Діденк-о* утворено ще два прізвища за допомогою словотворчих суфіксів:

– *-ук*: *Діден(к/ч)-ук*, носіями якого в Україні є 71 особа, з них 25 осіб мешкають на Київщині, 14 – на Одещині, 10 – у м. Києві, 9 – у м. Маріуполі на Донеччині, 6 – у м. Луцьку, 3 – на Чернігівщині, по 1 – на Житомирщині, Львівщині, Хмельниччині та в м. Феодосії. За поширенням це прізвище займає 58 299 місце в загальному списку мешканців України;

– *-енк-:* *Діден(к/ч)-енк-о*, носіями якого в Україні є 17 осіб, із них 14 осіб мешкає на Одещині, 2 – у м. Кам'янському на Дніпропетровщині, 1 – у м. Кременчуці на Полтавщині. За поширенням це прізвище займає 155 343 місце в загальному списку мешканців України.

Дідус (473 носії, 10 467 місце)

Від прізвища *Дідус* утворено п'ять прізвищ.

Від прізвища *Дідус* за допомогою словотворчого суфікса *-ев* утворено прізвище *Дідус-ев*, носіями якого в Україні є 1 особа, якам мешкає в м. Конотопі на Сумщині. За поширенням це прізвище займає 780 226 місце в загальному списку мешканців України.

Від основи чоловічого прізвища *Дідусев* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Дідусева*, носіями якого в Україні є 5 осіб, із них 2 особи мешкає в м. Конотопі на Сумщині, по 1 – у мм. Луганську, Полтаві та Харкові. За поширенням це прізвище займає 304 914 місце в загальному списку мешканців України.

Від прізвища *Дідус* утворено ще три прізвища за допомогою словотворчих суфіксів:

– *-енк-:* *Дідус-енк-о*, носіями якого в Україні є 523 особи, з них 103 особи мешкають на Вінниччині, 66 – на Полтавщині, 60 – у м. Києві, 56 – на Харківщині, 33 – на Сумщині, 30 – на Київщині, 25 – на Донеччині, 19 – на Луганщині, 14 – у м. Чернігові, 12 – на Дніпропетровщині, 105 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 9 503 місце в загальному списку

мешканців України;

– *-ев*: *Дідус-ев*, носіями якого в Україні є 3 особи, які мешкають у м. Конотопі на Сумщині, Харкові та Чернігові. За поширенням це прізвище займає 444 535 місце в загальному списку мешканців України;

– *-еньк-*: *Дідус-еньк-о*, носіями якого в Україні є 2 особи, з них 1 особа мешкає в м. Києві, а ще 1 – на Київщині. За поширенням це прізвище займає 486 045 місце в загальному списку мешканців України.

Дідун (237 носіїв, 20 491 місце)

Від прізвища *Дідун* утворено п'ять прізвищ.

Від прізвища *Дідун* за допомогою словотворчого суфікса *-ов* утворено прізвище *Дідун-ов*, носіями якого в Україні є 3 особи, з них 2 особи мешкають у м. Дніпрі, 1 – на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 444 534 місце в загальному списку мешканців України.

Від чоловічого прізвища *Дідунов* флексійним способом утворено прізвище *Дідунов-а*, носіями якого в Україні є 6 осіб, із яких по 3 особи мешкають на Дніпропетровщині та Донеччині. За поширенням це прізвище займає 293 226 місце в загальному списку мешканців України.

Від прізвища *Дідун* утворено ще три прізвища за допомогою словотворчих суфіксів:

– *-ик*: *Дідун-ик*, носіями якого в Україні є 49 осіб, із них 48 осіб мешкає на Тернопільщині, 1 – на Львівщині. За поширенням це прізвище займає 77 788 місце в загальному списку мешканців України;

– *-енк*: *Дідун-енк-о*, носіями якого в Україні є 22 особи, із них 15 осіб мешкає в Криму, 3 – у м. Кривому Розі на Дніпропетровщині, 2 – на Херсонщині, по 1 – на Кіровоградщині та Одещині. За поширенням це прізвище займає 133 750 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ік*: *Дідун-ік*, носіями якого в Україні є 8 осіб, які мешкають у м. Миколаєві. За поширенням це прізвище займає 235 881 місце в загальному списку мешканців України.

Дідов (60 носіїв, 64 298 місце)

Від прізвища *Дідов* утворено п'ять прізвищ.

Від прізвища *Дідов* за допомогою словотворчого суфікса *-ськ-* утворено прізвище *Дідов-ськ-ий*, носіями якого в Україні є 43 особи, з них 21 особа мешкає на Львівщині, 8 – Чернігівщині, по 4 – на Миколаївщині та Житомирщині, 3 – у м. Києві, по 1 – на Волині та у м. Одесі та Хмельницькому. За поширенням це прізвище займає 92 824 місце в загальному списку мешканців України.

Від основи чоловічого прізвища *Дідовськ-ий* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Дідовськ-а*, носіями якого в Україні є 51 особа, з них 19 осіб мешкає на Львівщині, по 8 – на Житомирщині та Чернігівщині, 6 – на Миколаївщині, 4 – у м. Києві, 2 – у м. Хмельницькому, по 1 – на Вінниччині, Волині, Полтавщині та Тернопільщині. За поширенням це прізвище займає 76 144 місце в загальному списку мешканців України.

Від прізвища *Дідов* утворено ще три прізвища за допомогою таких словотворчих суфіксів:

– *-ик*: *Дідов-ик*, носіями якого в Україні є 86 осіб, із них 26 осіб мешкає на Вінниччині, 25 – на Миколаївщині, 8 – у м. Києві, 6 – на Закарпаття, по 5 – на Одещині та в м. Хмельниччині, по 4 – Донеччині та Миколаївщині, по 1 – на Київщині, Черкащині та в м. Дніпрі. За поширенням це прізвище займає 50 135 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ік*: *Дідов-ік*, носіями якого в Україні є 6 осіб, які мешкають на Одещині. За поширенням це прізвище займає 293 222 місце в загальному списку мешканців України;

– *-цук-*: *Дідов-цук*, носіями якого в Україні є 5 осіб, які мешкають у м. Кропивницькому. За поширенням це прізвище займає 304 910 місце в загальному списку мешканців України.

Дідіч (10 носіїв, 215 673 місце)

Від прізвища *Дідіч* утворено п'ять прізвищ.

Від прізвища *Дідіч* за допомогою словотворчого суфікса *-кін* утворено прізвище *Дідіч-кін*, носіями якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Дніпрі. За поширенням це прізвище займає 780 183 місце в загальному списку мешканців України.

Від основи чоловічого прізвища *Дідічкін* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Дідічкін-а*, носіями якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Дніпрі. За поширенням це прізвище займає 780 184 місце в загальному списку мешканців України.

Від прізвища *Дідіч* утворено ще два прізвища за допомогою таких словотворчих суфіксів:

– *-енк-*: *Дідіч-енк-о*, носіями якого в Україні є 220 осіб, із них 53 особи мешкають на Херсонщині, 43 на Дніпропетровщині, 35 – у м. Києві, 19 – на Одещині, 12 – на Донеччині, 9 – на Чернігівщині, 8 – на Черкащині, по 7 – на Київщині та Луганщині, по 5 – на Вінниччині та Полтавщині, по 3 – у мм. Луцьку та Тернополі, 11 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 22 019 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ук-*: *Дідіч-ук*, носіями якого в Україні є 5 осіб, із них по 2 особи мешкають на Полтавщині та в м. Києві, 1 – на Волині. За поширенням це прізвище займає 304 909 місце в загальному списку мешканців України;

Флексійним способом утворено прізвище *Дідічин-а*¹⁶, носіями якого в Україні є 1 особа, яка мешкає на в м. Дніпрі. За поширенням це прізвище займає 780 182 місце в загальному списку мешканців України.

Дідар (7 носіїв, 262 336 місце)

Від прізвища *Дідар* утворено п'ять прізвищ.

Від прізвища *Дідар* за допомогою словотворчого суфікса *-ов* утворено прізвище *Дідар-ов*, носіями якого в Україні є 3 особи, з них мешкає 2 особи мешкають у м. Дніпрі, 1 – у м. Сніжному на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 444 521 місце в загальному списку мешканців України.

Від основи чоловічого прізвища *Дідаров* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Дідаров-а*, носіями якого в Україні є 5 осіб, із них по 2 особи мешкають на Донеччині та в м. Дніпрі, 1 – на Хмельниччині. За поширенням це прізвище займає 304 898 місце в загальному списку мешканців України.

Від прізвища *Дідар* утворено ще три прізвища за допомогою таких словотворчих суфікса *-енк-*:

– *Дідар-енк-о*, носіями якого в Україні є 4 особи, які мешкають у м. Дніпрі. За поширенням це прізвище займає 364 113 місце в загальному списку мешканців України;

¹⁶ Очевидно, у написанні прізвища *Дідічина* допущена помилка. Насправді ж це прізвище походить від українського прізвища *Дідичин*, а в українській мові як чоловіче, так і жіноче прізвище має форму на *-ин*. Як зазначалося вище, жіноче прізвище завжди утворюється від основи чоловічого прізвища, але прізвища *Дідічин* не фіксується серед мешканців України.

– *-чук*: *Дідар-чук*, носіями якого в Україні є 12 осіб, із них 7 осіб мешкає на Донеччині, 4 – у Криму, 1 – на Миколаївщині. За поширенням це прізвище займає 196 274 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ій*: *Дідар-ій*, носіями якого в Україні є 1 особа, яка мешкає на Закарпатті. За поширенням це прізвище займає 780 121 місце в загальному списку мешканців України.

Дідин (2 носії, 486 032 місце)

Від прізвища *Дідин* утворено чотири прізвища.

За допомогою словотворчого суфікса *-ськ-* утворено прізвище *Дідин-ськ-ий*, носіями якого в Україні є 2 особи, які мешкають у мм. Дніпрі та Євпаторії. За поширенням це прізвище займає 486 033 місце в загальному списку мешканців України.

Від основи чоловічого прізвища *Дідинський* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Дідинська*, носіями якого в Україні є 4 особи, із них 3 особи мешкають у м. Євпаторії, 1 – на Вінниччині. За поширенням це прізвище займає 364 117 місце в загальному списку мешканців України.

За допомогою словотворчого суфікса *-ець* утворено прізвище *Дідин-ець*, носіями якого в Україні є 20 осіб, із них 13 осіб мешкає в м. Києві, 5 – на Тернопільщині, по 1 – на Київщині та Сумщині. За поширенням це прізвище займає 140 332 місце в загальному списку мешканців України.

Ще одне прізвище від прізвища *Дідин* утворено флексійним способом: *Дідин-а*, носіями якого в Україні є 15 осіб, із них 14 осіб мешкає на Львівщині, 1 – у м. Луцьку. За поширенням це прізвище займає 170 839 місце в загальному списку мешканців України.

Дідік (89 носіїв, 48 752 місце)

Від прізвища *Дідік* утворено три прізвища.

За допомогою словотворчого суфікса *-ов* утворено прізвище *Дідік-ов*, носіями якого в Україні є 13 осіб, із них 8 осіб мешкає на Донеччині, 3 – у м. Одесі, по 1 – на Черкащині та в м. Новомосковську на Дніпропетровщині. За поширенням це прізвище займає 183 692 місце в загальному списку мешканців України.

Від основи чоловічого прізвища *Дідіков* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Дідіков-а*, носіями якого в Україні є 16 осіб, із них 10 осіб мешкає на Донеччині, 3 – у м. Одесі, по 1 – на Черкащині, мм. Києві та Новомосковську на Дніпропетровщині. За поширенням це прізвище займає 163 892 місце в загальному списку мешканців України;

Від основи прізвища *Дідік* за допомогою словотворчого суфікса *-ал-* утворено прізвище *Дідік-ал-о*, носіями якого в Україні є 13 осіб, із них 10 осіб мешкає в м. Києві, 3 – на Луганщині. За поширенням це прізвище займає 183 691 місце в загальному списку мешканців України.

Дідик (7 079 носіїв, 452 місце)

Від прізвища *Дідик* утворено два прізвища.

За допомогою словотворчого суфікса *-ов* утворено прізвище *Дідик-ов*, носіями якого в Україні є 2 особи, які мешкають у м. Вінниці. За поширенням це прізвище займає 486 030 місце в загальному списку мешканців України.

Від основи чоловічого прізвища *Дідиков* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Дідиков-а*, носіями якого в Україні є 5 осіб, із них 2 особи мешкають на Донеччині, по 1 – на Закарпатті та в мм. Києві та Феодосії. За поширенням це прізвище займає 304 905 місце в загальному списку мешканців України.

Дідусь (326 носії, 15 075 місце)

Від прізвища *Дідусь* утворено два прізвища.

За допомогою словотворчого суфікса *-ов* утворено прізвище *Дідусь-ов*, носіями якого в Україні є 12 осіб, із них 6 осіб мешкає на Луганщині, 3 – у м. Харкові, по 1 – на Запоріжжі, у м.м. Полтаві та Сумах. За поширенням це прізвище займає 196 279 місце в загальному списку мешканців України.

Від основи чоловічого прізвища *Дідусьов* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Дідусьов-а*, носіями якого в Україні є 12 осіб, із них 6 осіб мешкає на Луганщині, 3 – у м. Харкові, по 1 – на Запоріжжі, у м.м. Полтаві та Сумах. За поширенням це прізвище займає 196 279 місце в загальному списку мешканців України.

Прадід (142 носії, 32 669 місце)

Від прізвища *Прадід* утворено два прізвища за допомогою словотворчих суфіксів:

– *-енк-*: *Прадід-енк-о*, носіями якого в Україні є 41 особа, із них 25 осіб мешкає на Кіровоградщині, 7 – на Одещині, 6 – на Миколаївщині, 2 – на Черкащині, 1 – у м. Києві. За поширенням це прізвище займає 89 163 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ов-*: *Прадід-ов-а*¹⁷, носіями якого в Україні є 1 особа, яка мешкає на Закарпатті. За поширенням це прізвище займає 597 748 місце в загальному списку мешканців України.

Дідан (140 носіїв, 33 050 місце)

Від прізвища *Дідан* утворено два прізвища.

За допомогою словотворчого суфікса *-ов* утворено прізвище *Дідан-ов*, носіями якого в Україні є 5 осіб, із них 4 особи мешкають у м. Миколаєві, 1 – у м. Біла Церква на Київщині. За поширенням це прізвище займає 304 897 місце в загальному списку мешканців України.

Від основи чоловічого прізвища *Діданов* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Діданов-а*, носіями якого в Україні є 6 осіб, із них 4 особи мешкають у м. Миколаєві, 2 – у м. Біла Церква на Київщині. За поширенням це прізвище займає 293 215 місце в загальному списку мешканців України.

Дідаш (91 носій, 48 027 місце)

Від прізвища *Дідаш* утворено два прізвища за допомогою словотворчих суфіксів:

– *-к-*: *Дідаш-к-о*, носіями якого в Україні є 30 осіб, із них 15 осіб мешкає на Київщині, 13 – у м. Києві, по 1 – на Івано-Франківщині та в м. Кривому Розі на Дніпропетровщині. За поширенням це прізвище займає 110 694 місце в загальному списку мешканців України;

– *-ак-*: *Дідаш-ак*, носіями якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Івано-Франківську. За поширенням це прізвище займає 780 123 місце в загальному списку мешканців України.

Дідів (40 носіїв, 90 083 місце)

Від прізвища *Дідів* утворено два прізвища.

За допомогою словотворчого суфікса *-ськ-* утворено прізвище *Дідів-ськ-ий*, носіями якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Києві. За поширенням це прізвище займає 780 169 місце в загальному списку мешканців України.

Від основи чоловічого прізвища *Дідівський* флексійним способом утворено

¹⁷ Жіноче прізвище завжди утворюється від основи чоловічого прізвища, але прізвища *Прадідов* не фіксується серед мешканців України.

жіноче прізвище *Дідівськ-а*, носіями якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Малині на Житомирщині. За поширенням це прізвище займає 780 168 місце в загальному списку мешканців України.

***Дідек* (14 носіїв, 173 402 місце)**

Від прізвища *Дідек* утворено два прізвища.

За допомогою словотворчого суфікса *-чук* утворено прізвище *Діде(к/ч)-ук*, носіями якого в Україні є 2 особи, які мешкають у м. Сніжному на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 486 029 місце в загальному списку мешканців України.

Окрім того, від прізвища *Дідек* флексійним способом утворено ще прізвище *Дідек-о*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка мешкає на Черкащині. За поширенням це прізвище займає 780 126 місце в загальному списку мешканців України.

***Дідеско* (2 носії, 486 026 місце)**

Від прізвища *Дідеско* утворено два прізвища за допомогою словотворчих суфіксів:

– *-ул*: *Дідеск-ул*, носіями якого в Україні є 24 особи, з них 9 осіб мешкає на Хмельниччині, по 6 – на Київщині та в м. Києві, 3 – у м. Черкасах. За поширенням це прізвище займає 128 181 місце в загальному списку мешканців України;

– *-уль*: *Дідеск-уль*, носіями якого в Україні є 7 осіб, із них 4 особи мешкають на Київщині, 2 – у м. Києві, 1 – у м. Хмельницькому. За поширенням це прізвище займає 262 338 місце в загальному списку мешканців України.

***Дідечко* (2 носії, 486 028 місце)**

Від прізвища *Дідечко* утворено два прізвища.

За допомогою словотворчого суфікса *-ін* утворено прізвище *Дідечк-ін*, носіями якого в Україні є 12 осіб, які мешкають на Полтавщині. За поширенням це прізвище займає 196 275 місце в загальному списку мешканців України.

Від основи чоловічого прізвища *Дідечкін* утворено жіноче прізвище *Дідечкін-а*, носіями якого в Україні є 9 осіб, із них 8 мешкають на Полтавщині, 1 – у м. Дніпрі. За поширенням це прізвище займає 234 944 місце в загальному списку мешканців України.

***Дідук* (784 носії, 6 333 місце)**

Від основи прізвища *Дідук* за допомогою суфікса *-енк-* утворено прізвище *Діду(к/ч)-енк-о*, носіями якого в Україні є 3 особи, які мешкають у м. Ужгороді. За поширенням це прізвище займає 444 536 місце в загальному списку мешканців України.

***Дідицький* (50 носіїв, 76 202 місце)**

Від основи чоловічого прізвища *Дідицьк-ий* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Дідицьк-а*, носіями якого в Україні є 56 осіб, із них 29 осіб мешкає на Волині, 10 – на Тернопільщині, по 3 – у м. Києві та в Криму, 11 – в інших регіонах України. За поширенням це прізвище займає 70 125 місце в загальному списку мешканців України.

***Дідицький* (26 носіїв, 119 317 місце)**

Від основи чоловічого прізвища *Дідицьк-ий* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Дідицьк-а*, носіями якого в Україні є 22 особи, з них 13 осіб мешкає на Волині, 4 – на Вінниччині, 2 – на Тернопільщині, по 1 на Дніпропетровщині, Полтавщині та в Криму. За поширенням це прізвище займає 133 749 місце в загальному списку мешканців України.

Дідей (18 носіїв, 153 912 місце)

Від основи прізвища *Дідей* за допомогою суфікса *-чук* утворено прізвище *Дідей-чук*, носіями якого в Україні є 5 осіб, із них по 2 особи мешкають на Черкащині та в м. Києві, 1 – на Київщині. За поширенням це прізвище займає 304 900 місце в загальному списку мешканців України.

Дідишен (15 носіїв, 170 840 місце)

Від основи чоловічого прізвища *Дідишен* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Дідишен-а*, носіями якого в Україні є 19 осіб, із них 17 осіб мешкає на Хмельниччині, по 1 – на Миколаївщині та в м. Києві. За поширенням це прізвище займає 146 921 місце в загальному списку мешканців України.

Дідій (4 носії, 364 120 місце)

Від основи прізвища *Дідій* за допомогою суфікса *-чук* утворено прізвище *Дідій-чук*, носіями якого в Україні є 23 особи, з них 16 осіб мешкає на Одещині, 7 – у м. Івано-Франківську. За поширенням це прізвище займає 129 562 місце в загальному списку мешканців України.

Дідиловський (3 носії, 444 526 місце)

Від основи чоловічого прізвища *Дідиловськ-ий* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Дідиловськ-а*, носіями якого в Україні є 2 особи, які мешкають на Луганщині. За поширенням це прізвище займає 486 031 місце в загальному списку мешканців України.

Дідишин (1 носій, 780 166 місце)

Від основи чоловічого прізвища *Дідишин* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Дідишин-а*, носіями якого в Україні є 5 осіб, які мешкають на Хмельниччині. За поширенням це прізвище займає 304 906 місце в загальному списку мешканців України.

Дідон (1 носій, 780 213 місце)

Від основи прізвища *Дідон* за допомогою суфікса *-ик* утворено прізвище *Дідон-ик*, носіями якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Миколаєві. За поширенням це прізвище займає 780 214 місце в загальному списку мешканців України.

13 прізвищ, похідних від прізвища *Дід*, не стали основою для творення нових прізвищ: *Дідовець, Дідович, Дідок, Дідоха, Дідевич, Дідо, Діда, Дідак, Дідай, Діденок, Дідено, Дідішин, Дідішко*.

Висновки. Висловлені вище міркування дають підстави зробити висновки:

1. Досліджувана мікрогрупа прізвищ, похідних від прізвища *Дід*, є малочисельною і налічує всього 173 прізвища. 33 прізвища послужили основою для творення нових прізвищ, від яких утворено 127 прізвищ.

Найпоширенішим прізвищем цієї мікрогрупи є прізвище *Діденко* (19 123 носії), а найбільше похідних прізвищ утворено від прізвища *Дідух* (20 прізвищ) (дет. про похідні основи, кількість утворених прізвищ, кількість прізвищ, похідних від прізвища *Дід* в Україні, їх місце в загальному списку мешканців України див. табл. 1).

Таблиця 1

Похідні основи, кількість утворених прізвищ, кількість прізвищ, похідних від прізвища *Дід* в Україні, їх місце в загальному списку мешканців України

	<i>Прізвище</i>	<i>Від якого прізвища утворено / скільки прізвищ утворено</i>	<i>К-ть носіїв в Україні</i>	<i>Місце в загальному списку мешканців України</i>
1	<i>Дід-енк-о</i>¹⁸	<i>Дід / 7</i>	19 123	110
2	<i>Дід-ик</i>	<i>Дід / 2</i>	7 079	452
3	<i>Дід-ух</i>	<i>Дід / 20</i>	4 588	817
4	<i>Дід-ур</i>	<i>Дід / 9</i>	1 503	3 169
1	Дідківськ-а	Дідківський	1 308	3 706
2	Дідк-івськ-ий	Дідко	1 054	4 686
5	<i>Дід-ич</i>	<i>Дід / 7</i>	1 007	4 916
3	Дідковськ-а	Дідковський	907	5 449
6	<i>Дід-ук</i>	<i>Дід / 1</i>	784	6 333
1	<i>Дід-овець</i>	<i>Дід</i>	729	6 800
4	Дідк-овськ-ий	Дідк-о	683	7 276
2	<i>Дід-ович</i>	<i>Дід</i>	565	8 810
3	<i>Дід-ок</i>	<i>Дід</i>	554	8 947
5	Дідус-енк-о	Дідус	523	9 503
7	<i>Дід-ус</i>	<i>Дід / 5</i>	473	10 467
6	Дідор-енк-о	Дідора	431	11 443
7	Діду(х/ш)-к-о	Дідух	414	11 922
8	<i>Дідор-а</i>	<i>Дід / 7</i>	380	12 943
8	Дідич-енк-о	Дідич	359	13 740
9	<i>Дід-усь</i>	<i>Дід / 2</i>	326	15 075
4	<i>Дід-ох-а</i>	<i>Дід</i>	281	17 406
9	Діду(х/ш)-ок	Дідух	242	20 028
10	<i>Дід-ун</i>	<i>Дід / 5</i>	237	20 491
10	Дідіч-енк-о	Дідіч	220	22 019
11	Дідич-чук	Дідич	210	22 968
12	Дідур-ик	Дідур	174	27 400
11	<i>Пра-дід</i>	<i>Дід / 2</i>	142	32 669
12	<i>Дід-ан</i>	<i>Дід / 2</i>	140	33 050
13	Діденк-ул	Діденко	130	35 381
14	Дідур-а	Дідур	129	35 700
5	<i>Дід-евич</i>	<i>Дід</i>	122	37 276
13	<i>Дід-аш</i>	<i>Дід / 2</i>	91	48 027
14	<i>Дід-ік</i>	<i>Дід / 3</i>	89	48 752
15	Дідор-чук	Дідора	89	48 753
16	Дідов-ик	Дідов	86	50 135
17	Дідур-енк-о	Дідур	82	52 208
18	Дідор-ак	Дідор	74	56 581
6	<i>Дід-о</i>	<i>Дід</i>	72	58 254

¹⁸ Тут і далі жирним курсивом виділені прізвища, похідні від прізвища *Дід*, які стали основою для творення нових прізвищ.

19	Діду(х/ш)-енк-о	Дідух	72	58 255
20	Діден(к/ч)-ук	Діденко	71	58 299
15	Дід-ов	Дід / 3	60	64 298
21	Дідков-а	Дідков	59	67 509
22	Дідицьк-а	Дідицький	56	70 125
7	Дід-а	Дід	55	71 401
23	Дідк-ов	Дідко	55	71 402
24	Дідовськ-а	Діловський	51	76 144
16	Дід-ицьк-ий	Дід / 1	50	76 202
25	Дідун-ик	Дідун	49	77 788
26	Дідов-ськ-ий	Дідов	43	92 824
27	Діду(х/ш)-ин	Дідух	41	87 866
28	Прадід-енк-о	Прадід	41	89 163
17	Дід-ів	Дід / 2	40	90 083
29	Дідаш-к-о	Дідаш	30	110 694
18	Дід-к-о	Дід / 10	29	110 838
30	Дідор-ук	Дідор	27	118 212
19	Дід-ицьк-ий	Дід / 1	26	119 317
31	Діденков-а	Діденков	25	123 900
32	Дідеск-ул	Дідеско	24	128 181
33	Дідій-чук	Дідій	23	129 562
34	Дідицьк-а	Дідицький	22	133 749
35	Дідун-енк-о	Дідун	22	133 750
36	Діденк-ов	Діденко	20	140 330
37	Дідилівськ-а	Дідилівський	20	140 331
38	Дідин-ець	Дідин	20	140 332
8	Дід-ак	Дід	19	146 919
20	Дід-илівськ-ий	Дід / 1	19	146 920
39	Дідишен-а	Дідишен	19	146 921
40	Дідухов-а	Дідухов	19	146 922
21	Дід-ей	Дід / 1	18	153 912
41	Діден(к/ч)-енк-о	Діденко	17	155 343
42	Дідич-ин	Дідич	17	155 344
43	Дідіков-а	Дідіков	16	163 892
44	Дідин-а	Дідин	15	170 839
22	Дід-ишен	Дід / 1	15	170 840
45	Діду(х/ш)-евич	Дідух	15	170 841
23	Дід-ек	Дід / 2	14	173 402
44	Дідоров-а	Дідоров	14	173 403
45	Дідух-ов	Дідух	14	173 404
46	Дідік-ал-о	Дідік	13	183 691
47	Дідік-ов	Дідік	13	183 692
48	Дідусьов-а	Дідусьов	13	183 693
49	Дідух-ович	Дідух	13	183 694
50	Дідар-чук	Дідар	12	196 274
51	Дідечк-ін	Дідечко	12	196 275
52	Дідінов-а	Дідінов	12	196 276
53	Дідусь-ов	Дідусь	12	196 279
54	Дідін(ь)ов-а	Дідіньов	11	200 373
55	Діду(х/ш)ицьк-а	Дідушицький	11	200 374

9	<i>Дід-ай</i>	<i>Дід</i>	10	215 671
24	<i>Дід-ін</i>	<i>Дід / 9</i>	10	215 672
25	<i>Дід-іч</i>	<i>Дід / 5</i>	10	215 673
56	Дідор-ик	Дідор	10	215 674
57	Дідечкін-а	Дідечкін	9	234 944
58	Дідін-чук	Дідін	9	234 948
59	Діду(х/ш)-ицьк-ий	Дідух	8	235 822
10	<i>Дід-енок</i>	<i>Дід</i>	8	235 878
60	Дідун-ік	Дідун	8	235 881
26	<i>Дід-ар</i>	<i>Дід / 5</i>	7	262 336
61	Дідеск-уль	Дідеско	7	262 338
62	Дідк-евич	Дідко	7	262 343
63	Дідур-ік	Дідур	7	262 350
64	Діданов-а	Діданов	6	293 215
65	Дідін-ов	Дідін	6	293 219
66	Дідов-ік	Дідов	6	293 222
67	Дідунов-а	Дідунов	6	293 226
68	Дідурін-а	Дідурін	6	293 227
69	Дідур-к-о	Дідур	6	293 228
70	Дідур-ов	Дідур	6	293 229
71	Дідухін-а	Дідухін	6	293 230
72	Дідан-ов	Дідан	5	304 897
73	Дідаров-а	Дідаров	5	304 898
74	Дідей-чук	Дідей	5	304 900
75	Діденкулов-а	Діденкулов	5	304 902
76	Дідиков-а	Дідиков	5	304 905
77	Дідишин-а	Дідишин	5	304 906
78	Дідін(ь)-ов	Дідінов	5	304 908
79	Дідіч-ук	Дідіч	5	304 909
80	Дідов-шук	Дідов	5	304 910
81	Дідуров-а	Дідуров	5	304 913
82	Дідусев-а	Дідусев	5	304 914
83	Діду(х/ш)-ик	Дідух	5	304 915
84	Дідушинськ-а	Дідушинський	5	304 216
85	Дідур-ін	Дідур	5	304 219
86	Дідар-енк-о	Дідар	4	364 113
87	Дідинськ-а	Дідинський	4	364 117
27	<i>Дід-ій</i>	<i>Дід / 1</i>	4	364 120
88	Дідинськ-а	Дідинський	4	364 122
89	Дідін-ськ-ий	Дідін	4	364 123
90	Дідор-ов	Дідора	4	364 126
91	Дідух-н-о	Дідух	4	364 129
92	Дідар-ов	Дідар	3	444 521
28	<i>Дід-иловськ-ий</i>	<i>Дід / 1</i>	3	444 526
93	Дідичин-а	Дідичин	3	444 527
94	Дідк-ун	Дідко	3	444 531
95	Дідун-ов	Дідун	3	444 534
96	Дідус-єв	Дідус	3	444 535

97	Діду(к/ч)-енк-о	Дідук	3	444 536
29	Дід-еск-о	Дід / 2	2	486 026
30	Дід-ечк-о	Дід / 2	2	486 028
98	Діде(к/ч)-ук	Дідек	2	486 029
99	Дідик-ов	Дідик	2	486 030
100	Дідиловськ-а	Дідиловський	2	486 031
31	Дід-ин	Дід / 4	2	486 032
101	Дідин-ськ-ий	Дідин	2	486 033
102	Дідус-еньк-о	Дідус	2	486 045
103	Дідух-ін	Дідух	2	486 047
104	Дідушецьк-а	Дідушецький	2	486 048
105	Діду(х/ш)-ецьк-ий	Дідух	2	486 049
106	Діду(х/ш)-инськ-ий	Дідух	2	486 050
107	Прадідов-а	Прадідов ¹⁹	1	597 748
108	Дідар-ій	Дідар	1	780 121
109	Дідаш-ак	Дідаш	1	780 123
110	Дідек-о	Дідек	1	780 126
111	Дідінев-а	Дідінев	1	780 127
112	Діденкул-ов	Діденкул	1	780 142
11	Дід-ен-о	Дід	1	780 143
113	Дідич-кин	Дідич	1	780 162
114	Дідичкин-а	Дідичкин	1	780 163
115	Дідич-ков	Дідич	1	780 164
32	Дід-ишин	Дід / 1	1	780 166
116	Дідівськ-а	Дідівський	1	780 168
117	Дідів-ськ-ий	Дідів	1	780 169
118	Дідін-єв	Дідін	1	780 176
119	Дідічін-а	Дідічін ²⁰	1	780 182
120	Дідіч-кін	Дідіч	1	780 183
121	Дідічкін-а	Дідічкін	1	780 184
12	Дід-ишин	Дід	1	780 186
13	Дід-ишк-о	Дід	1	780 187
122	Дідк-ович	Дідко	1	780 194
33	Дід-он	Дід / 1	1	780 213
123	Дідон-ик	Дідон	1	780 214
124	Дідус-єв	Дідус	1	780 226
125	Дідушевськ-а	Дідушевський	1	780 232
126	Дідущин-а	Дідущин	1	780 233
127	Дід(к/ч)-ук	Дідко	1	780 241

2. Найпоширенішим способом творення прізвищ, похідних від прізвища *Дід*, є суфіксальний (83 прізвища). Найчастіше для творення нових прізвищ використовуються суфікси *-ов* (14 випадків), *-енк-* (11 випадків), *-чук(-ицук)* (7 випадків).

43 жіночих прізвища утворено флексійним способом від основ чоловічих

¹⁹ Як зазначалося вище, жіноче прізвище завжди утворюється від основи чоловічого прізвища, але прізвища *Прадідов* не фіксується серед мешканців України.

²⁰ Як зазначалося вище, жіноче прізвище завжди утворюється від основи чоловічого прізвища, але прізвища *Дідічін* не зафіксовано серед мешканців України.

прізвищ (за допомогою флексії *-а*). Ще одне прізвище утворено флексійним способом від прізвища *Дідек* (за допомогою флексії *-о*) (дет. про способи творення прізвищ, похідних від прізвища *Дід*, див. табл. 2).

Таблиця 2

Способи творення прізвищ, похідних від прізвища *Дід*

	Способи творення прізвищ	К-ть
1	Суфіксальний	83
1.1	-ов	14
1.2	-енк-	11
1.3	-чук(-шук)	7
1.4	-ик	6
1.5	-ук	5
1.6	-ськ-	4
1.7	-ін	3
1.8	-ік	3
1.9	-ев(-єв)	3
1.10	-к-	3
1.11	-ин	2
1.12	-евич	2
1.13	-ович	2
1.14	-ул	2
1.15	-ій	1
1.16	-ак	1
1.17	-н-	1
1.18	-ков	1
1.19	-івськ-	1
1.20	-овськ-	1
1.21	-ецьк-	1
1.22	-ицьк-	1
1.23	-инськ-	1
1.24	-ун	1
1.25	-кин	1
1.26	-кін	1
1.27	-еньк-	1
1.28	-ець	1
1.29	-ал	1
1.30	-уль	1
2	Флексійний	44
2.1.	-а	43
2.2	-о	1
	Усього	127

3. Потребують окремих досліджень прізвища, похідні від прізвища *Дед*, подвійні прізвища, одним із компонентів яких є прізвища *Дід* і *Дед* та прізвища, похідні від них, рідкісні та непохідні прізвища, утворені від прізвищ *Дід* і *Дед*,

та деякі інші.

ЛІТЕРАТУРА

- Варченко, І. (1968). До основ наукового вивчення сучасних українських прізвищ. [У:] Редько, Ю. К. *Довідник українських прізвищ*. Київ, с. 3–29.
- Вербич, С. О., Єфименко, І. В. і Железняк, І. М. (уклад.) (2013). *Українська ономастика: Бібліографічний покажчик*. Київ, 366 с.
- Горпинич, В. (2009). Основні принципи дослідження сучасних прізвищ України. [В:] *Українська мова*, 4, с. 18–27.
- Горпинич, В. О. і Корнієнко, А. І. (2012). *Антропонімія Дніпровського Припоріжжя і суміжних регіонів України. Словник*. Дніпропетровськ, 237 с.
- Поповський, А. (2020). *Дециця про українські прізвища*. Дніпро, 300 с.
- Прадід, Ю. Ф. (2021). Патронімічні прізвища (на матеріалі українських варіантів християнських імен). [В:] *Українське мовознавство*, 1 (50), с. 28–45.
- Прадід, Ю. Ф. (2022). Типологія прізвищ жителів с. Либохори Стрийського району на Львівщині. [У:] *Мови й літератури світу*, 1, с. 28–45.
- Редько, Ю. К. (1966). *Сучасні українські прізвища*. Київ, 216 с.
- Редько, Ю. К. (1968). *Довідник українських прізвищ*. Київ, 257 с.
- Рідні*. URL: <https://ridni.org/> (дата запису: 19.09.2021).
- Словник української мови*. URL: <https://slovnuk.ua/index.php> (дата запису: 19.09.2022).
- Український словотвір: Словник-довідник*. URL: <https://subject.com.ua/ukrmova/derivation/index.html> (дата запису: 16.09.2022).
- Українські прізвища*. URL: <https://bit.ly/2Seaegef> (дата запису: 26.09.2022).

REFERENCES

- Varchenko, I. (1968). Do osnov naukovooho vyvchennia suchasnykh ukrainskykh prizvyshch [To the basics of the scientific study of modern Ukrainian surnames]. [U:] Redko, Yu. K. *Dovidnyk ukrainskykh prizvyshch*. Kyiv, s. 3–29. (in Ukrainian)
- Verbych, S. O., Yefymenko, I. V. i Zheliezniak, I. M. (uklad.) (2013). *Ukrainska onomastyka: Bibliohrafichnyi pokazhchik* [Ukrainian onomastics: Bibliographic index]. Kyiv, 366 s. (in Ukrainian)
- Horpunych, V. (2009). Osnovni pryntsyipy doslidzhennia suchasnykh prizvyshch Ukrainy [The main principles of the study of modern surnames of Ukraine]. [V:] *Ukrainska mova*, 4, s. 18–27. (in Ukrainian)
- Horpunych, V. O. i Korniienko, A. I. (2012). *Antroponimiia Dniprovskoho Pryporizhzhia i sumizhnykh rehioniv Ukrainy. Slovnyk* [Anthroponymy Priporyzhzhia of Dnipro and adjacent regions of Ukraine. Vocabulary]. Dnipropetrovsk, 237 s. (in Ukrainian)
- Popovskiy, A. (2020). *Deshchytisia pro ukrainski prizvyshcha* [A few words about Ukrainian surnames]. Dnipro, 300 s. (in Ukrainian)
- Pradid, Yu. F. (2021). Patronimichni prizvyshcha (na materialii ukrainskykh variantiv khrystyianskykh imen) [Patronymic surnames (on the material of Ukrainian variants of Christian names)]. [V:] *Ukrainske movoznavstvo*, 1 (50), s. 28–45. (in Ukrainian)
- Pradid, Yu. F. (2022). Typolohiia prizvyshch zhyteliv s. Lybokhory Stryiskoho raionu na Lvivshchyni [Typology of surnames of residents of Lybokhora (village in Stryiskiy district, Lviv region)]. [U:] *Movy y literatury svitu*, 1, s. 28–45. (in Ukrainian)
- Redko, Yu. K. (1966). *Suchasni ukrainski prizvyshcha* [Modern Ukrainian surnames]. Kyiv, 216 s. (in Ukrainian)
- Redko, Yu. K. (1968). *Dovidnyk ukrainskykh prizvyshch* [Directory of Ukrainian surnames]. Kyiv, 257 s. (in Ukrainian)
- Ridni* [Relatives]. URL: <https://ridni.org/> (data zapytu: 19.09.2021). (in Ukrainian)
- Slovnuk ukrainskoi movy* [Dictionary of the Ukrainian language]. URL: <https://slovnuk.ua/index.php> (data zapytu: 19.09.2022). (in Ukrainian)
- Ukrainski slovotvir: Slovnuk-dovidnyk* [Ukrainian derivation. Dictionary-reference]. URL: <https://subject.com.ua/ukrmova/derivation/index.html> (data zapytu: 16.09.2022). (in Ukrainian)
- Ukrainski prizvyshcha* [Ukrainian surnames]. URL: <https://bit.ly/2Seaegef> (data zapytu: 26.09.2022). (in Ukrainian)

Подано до редакції 26.09.2022 року
Підписано до друку 21.10.2022 року